

ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Карюк А., nastena.karyuk23@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д.К. Моторного

Мито — непрямий податок, різновид митних платежів, який накладається на товари, що переміщуються через митний кордон, тобто ввіз/вивіз чи транзит.

Митний платіж — це різновид обов'язкових платежів, що справляються під час переміщення або у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон України та контроль за справлянням яких покладено на митні органи.

Податковий кодекс України визначає митні платежі як податки, що відповідно до Податкового Кодексу України або митного законодавства справляються під час переміщення або у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон України та контроль за справлянням яких покладено на митні органи. Митний кодекс України визначає митні платежі через перерахування його видів — а) мито; б) акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції); в) податок на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів (продукції).

Можна виділити наступні недоліки законодавчої бази митно-тарифного регулювання і податкової політики відносно імпорту:

1. В Україні надміру високі ставки акцизного збору, ПДВ наносять відчутну шкоду інтересам імпортерів, споживачам та державі, оскільки система такого оподаткування вигідна тіншовим контрабандистським структурам, які мають можливість отримувати надвеликі прибутки, уникаючи сплати податків та інших зборів. Так, для того щоб конкурувати з тіншовими структурами, легальні імпортери користуються послугами різних фондів, які мають право на податкові пільги. В процесі скорочення таких пільг і скорочення легального імпорту відбувається монополізація внутрішнього ринку України контрабандистськими структурами;

2. Методика розрахунку ставок митних податків на основі вартості імпорту дає можливість недобросовісним імпортерам занижувати контрактні ціни і відповідно приховувати від оподаткування значну частину свого обороту;

3. У зв'язку з тим, що зі зростанням митних тарифів та акцизного збору на імпортні товари не були враховані технічні можливості введення марок акцизного збору на алкогольні та тютюнові вироби з 15 жовтня 1995 р., частково припинився легальний імпорту алкоголю та фактично зупинився імпорту тютюнових виробів. В результаті підвищилися ціни на нелегальному ринку, що не відповідає інтересам споживачів і спровокувало посилення соціальної напруги;

4. Невиправданим і неефективним з економічної точки зору є кількісне обмеження на видачу сертифікатів на торгівлю імпортними товарами і підвищення вартості таких сертифікатів (від обсягу роздрібною торгівлі відповідно чисельності населення регіонів), це веде до дисбалансу попиту і споживання і сприяє монополізації ринків тіншовими структурами. Крім того, такий підхід стимулює корупцію серед посадових осіб, які займаються видачею сертифікатів;

5. Надвеликі ставки оподаткування, відсутність твердих гарантій збереження капіталу, часті зміни в законодавстві створюють серйозні перешкоди к інвестуванню капіталу з-за кордону в Україну, що дуже негативно відображається на економічній ситуації.

Науковий керівник: Лисак О.І. к.е.н., доцент